

A M E N D E M E N T 9 van 2024

Toekomstbestendige Omgevingsdienst: grip op financiering en voortgang

Dit amendement hoort bij het voorstel 'Concept begrotingswijziging 2025 omgevingsdienst IJmond' in de raadsvergadering van 24 oktober 2024.

We stellen vast dat:

- De Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) in de conceptbegrotingswijziging voor het jaar 2025 een extra bijdrage van € 8.959.479 vraagt van de GR-deelnemers.
- Dit voor de Gemeente Velsen een incidentele bijdrage inhoudt van € 357.911.
- De ODIJ te maken heeft met forse achterstanden in de vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken: niet alleen achterstanden in controle, maar ook geen zicht op het volledige bedrijvenbestand.

We hebben nagedacht over en houden rekening met:

- Dat uit het stuk 'route naar een toekomstbestendig ODIJmond' valt op te merken dat er in 2026 opnieuw een extra bijdrage gevraagd zal worden.¹

We vinden dat:

- De raad niet alleen intensief betrokken moet worden bij de herstructurering van een toekomstige Omgevingsdienst IJmond, maar dat we ook actief op de hoogte gehouden dienen te worden over het inlopen van de huidige achterstanden.
- Een eventueel aanvullende incidentele bijdrage in 2026 niet gevraagd mag worden zonder meer transparantie over de noodzaak, aantoonbare verbeteringen van de bedrijfsvoering in 2025 en een verkenning van kostenbesparingen, samenwerking of efficiëntere taakverdeling.

We stellen de raad voor om het volgende besluit te nemen:

Beslispunt 2 als volgt te wijzigen:

2. Daarbij in een zienswijze een aantal kanttekeningen te plaatsen en deze zienswijze aan te vullen met onderstaande toevoegingen:

- De alinea met de titel 'Wij verwachten van onze omgevingsdienst dat hij de basistaken VTH-milieu naar behoren uitvoert' aan te vullen met:

'Wij verzoeken de ODIJmond om periodieke voortgangsrapportages over hoe en wanneer achterstanden in vergunningverlening, toezicht en handhaving dankzij de extra bijdragen worden ingelopen. Deze rapportages moeten inzicht bieden in de actualisatie van het bedrijvenbestand en de controle op milieubelastende bedrijven, inclusief de genomen en geplande stappen om de achterstanden weg te werken.'

¹ <https://velsen.notubiz.nl/document/14643513/2>

- De alinea met de titel 'De financiële situatie in onze gemeente' aan te vullen met:

'Gezien de financiële situatie van de ODIJmond is een extra bijdrage in 2026 waarschijnlijk. De gemeenteraad neemt dit alleen in overweging onder voorwaarden, zoals meer transparantie over de noodzaak, aantoonbare verbeteringen van de bedrijfsvoering in 2025 en een verkenning van kostenbesparingen, samenwerking of efficiëntere taakverdeling.'

De volgende raadsleden dienen een aanpassing op het voorstel in:

Mike Rijkers	D66Velsen
MaartenJan Hoekstra	GroenLinks
Ahmet Karateke	PvdA Velsen
Cees Sintenie	CDA Velsen
Robert van Koten	Velsen Lokaal
Floor Bal	Liberaal blauw
Eric van der Does	VVD Velsen

Toelichting:

Hieronder de volledige aangepaste zienswijze met de toegevoegde teksten gemarkeerd:

Op 3 juli 2024 ontvingen wij van u een concept begrotingswijziging 2025. Deze begrotingswijziging is op 23 oktober 2024 in de gemeenteraad behandeld. De gemeenteraad stemde in met de concept begrotingswijziging 2025.

De raad plaatste daarbij wel een aantal kanttekeningen. Deze houden verband met de achterstanden in de uitvoering van wettelijke taken, de rol van de raad bij de voorbereiding van oplossingsrichtingen, inhoudelijke prioritering en temporisering, de gezamenlijke uitwerking gevolgen Omgevingswet en de financiële situatie in onze gemeente. Onze raad sprak ook zijn zorg uit over de situatie waarin de omgevingsdienst terecht is gekomen.

Wij verwachten van onze omgevingsdienst dat hij de basistaken VTH-milieu naar behoren uitvoert

Ons bestuur is verantwoordelijk voor een gezonde leefomgeving voor onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Onze omgevingsdienst speelt een belangrijke rol bij het verbeteren daarvan en het voorkomen van excessen. Wij hebben altijd kunnen bouwen op een goede uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving en gaan ervanuit dat we dat ook kunnen blijven doen. Wij verzoeken de ODIJmond om periodieke voortgangsrapportages over hoe en wanneer achterstanden in vergunningverlening, toezicht en handhaving dankzij de extra bijdragen worden ingelopen. Deze rapportages moeten inzicht bieden in de actualisatie van het bedrijvenbestand en de controle op milieubelastende bedrijven, inclusief de genomen en geplande stappen om de achterstanden weg te werken.

De situatie die is ontstaan, vraagt om een actieve rol van de gemeenteraden

Onze raad heeft de wens om nauw betrokken te worden bij de discussie over de toekomst van ODIJmond. Zowel gezien het belang dat onze raad hecht aan een gezonde leefomgeving, de financiële gevolgen van keuzes die gemaakt gaan worden, als de financiële problematiek van onze gemeente. Wij kunnen in onze begroting niet op voorhand voorrang geven aan de doorontwikkeling van ODIJmond en moeten een integrale afweging maken hoe we de teruglopende middelen zo goed mogelijk inzetten voor onze inwoners.

In de zienswijze naar aanleiding van de ontwerpbegroting verzocht onze raad uw bestuur de directeur van de Omgevingsdienst opdracht te geven om met een voorstel te komen voor betrokkenheid van de raad dat zich niet alleen richt op informeren, maar ook op mogelijkheden om te reflecteren en input te geven. Die behoefte is er nog steeds.

Inhoudelijke prioritering en temporisering is onvermijdelijk

De eerste stap die nu gezet wordt op weg naar een toekomstbestendige omgevingsdienst is het doen van investeringen om vooral organisatorisch op orde te komen. We snappen dat. Een belangrijke knop waaraan we ook kunnen draaien, zijn de ambities die we met elkaar hebben op het gebied van milieu en duurzaamheid. Gemeenten zijn weliswaar verplicht de wettelijke taken uit te voeren, maar kunnen keuzes maken bij de invulling ervan. In onze optiek zullen de deelnemers daarover uitdrukkelijk met elkaar het gesprek moeten voeren. Bijstellen van het VTH-beleidskader willen we niet uitsluiten. Dat was ook een van de adviezen van de trekkers van de IBP-werkgroep over de financieringsstructuur van omgevingsdiensten tijdens de Schakeldag Omgevingswet 2024.

Gezamenlijke visie op gevolgen Omgevingswet

De Omgevingswet heeft voor alle betrokken partijen bij de fysieke leefomgeving gevolgen. Incidenteel en structureel. Veranderingen beperken zich bovendien niet tot de milieuregelgeving. Voor een goede implementatie en goed opdrachtgever-/opdrachtnemerschap, gaan wij ervanuit dat ODIJmond en gemeenten gezamenlijk in beeld brengen wat de impact van de Omgevingswet is op de werkzaamheden van ODIJmond en wanneer bijvoorbeeld nieuwe adviesrollen ingevuld moeten zijn.

De financiële situatie in onze gemeente

In onze zienswijze op de ontwerpbegroting 2025 gaven wij al aan dat de financiële situatie in onze gemeente de komende jaren weinig ruimte biedt voor intensivering van de aanpak ten behoeve van de maatschappelijke opgaven waarvoor we staan. Op alle fronten zijn wij aan het bezien of er activiteiten kunnen worden geschrapt. Dat zal ook gelden voor de activiteiten die onze omgevingsdienst voor ons uitvoert. Gezien de financiële situatie van de ODIJmond is een extra bijdrage in 2026 waarschijnlijk. De gemeenteraad neemt dit alleen in overweging onder voorwaarden, zoals meer transparantie over de noodzaak, aantoonbare verbeteringen van de bedrijfsvoering in 2025 en een verkenning van kostenbesparingen, samenwerking of efficiëntere taakverdeling.